

Η ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΚΤ (Του Βασίλη Τακτικού)

Από Δήμους, το ίδιο το Υπουργείο Εργασίας και από «στημένα παιχνίδια» με ελεγχόμενες μ.κ.ο.

Μια στερεότυπη εικόνα φαντάζει τον τελευταίο καιρό σε ότι αφορά τα επιδοτούμενα προγράμματα κοινωνικού έργου στα οποία εμπλέκονται Δήμοι και περιφέρειες .

Τα stage στο Δημόσιο και τους Δήμους να καταργήθηκαν από την σημερινή Κυβέρνηση, αλλά κάποιοι καλοθελητές τα φέρνουν πίσω από την πίσω πόρτα, με την διαμεσολάβηση μερικών ελεγχόμενων από το πελατειακό πολιτικό σύστημα Μ.Κ.Ο. και τις μεγάλες συνδικαλιστικές οργανώσεις ΙΝΕ ΓΕΣΕΕ και της ΓΕΣΕΒΕ.

Για του λόγου το αληθές μετά το πέρας των σχετικών υποβολών που έληξε στις 29-7-2011 έχουμε το εξής γεγονός: η συντριπτική μερίδα των μνημονίων συνεργασίας που υπεγράφησαν με τους Δήμους έγιναν με την σύμπραξη ελάχιστων στημένων Μ.Κ.Ο. μερικές από τις οποίες ιδρύθηκαν την τελευταία στιγμή με στόχο να καρπωθούν το πρόγραμμα και από αυτά τα μνημόνια πάνω από το 50% υπεγράφησαν αποκλειστικά με το Ινστιτούτο της ΓΕΣΕΕ και δευτερεύοντος με την ΓΕΣΕΒΕ .

Ασφαλώς, το γεγονός αυτό δεν είναι τυχαίο. Ούτε είναι τυχαίο ότι στη επιβεβλημένη από την κοινοτική νομοθεσία διαβούλευση δεν κλήθηκαν ποτέ οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών πλην της ΓΕΣΕΕ. Ακόμη δεν είναι τυχαίο η απόκρυψη της πρόσκλησης για την διαχειριστική επάρκεια κρίσιμο διάστημα η οποία

αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή των μη κερδοσκοπικών φορέων στο πρόγραμμα.

Η σκοπιμότητα είναι προφανής. Να αποκλειστούν με γραφειοκρατικά εμπόδια το σύνολο των οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών και να επωφεληθούν και να καρπωθούν το πρόγραμμα μονοπωλιακά οι μεγάλες συντεχνίες, δημιουργώντας, ένα «κλειστό επάγγελμα» προνομιακών σχέσεων.

Ασφαλώς, δεν φταίει ο αρχικός σχεδιασμός που προβλέπει «συμπράξεις» μεταξύ Δήμων και οργανισμών κοινωφελούς χαρακτήρα με μη κερδοσκοπικές οργανώσεις αλλά, η παραποίηση στις προϋποθέσεις της εφαρμογής και υλοποίησης του σχεδίου.

Οι «συμπράξεις» αυτές καθ'αυτές είναι προϋπόθεση από την στιγμή που το Ευρωπαϊκό κοινωνικό ταμείο (ΕΚΤ) που χρηματοδοτεί τις αντίστοιχες δράσεις αποκλείει την απευθείας χρηματοδότηση θέσεων εργασίας στο δημόσιο και τους Δήμους.

Στην προκειμένη περίπτωση φαίνεται πολιτικά ότι, το Υπουργείο Εργασίας έκανε την ανάγκη φιλοτιμία για την προσαρμογή στους στόχους του ΕΚΤ και την νομική εγκυρότητα του προγράμματος. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις οι συμπράξεις αυτές κατέληξαν να είναι εικονικές ή μονοπωλιακές με συγκεκριμένες οργανώσεις που εξυπηρετούν έμμεσα κερδοσκοπικούς σκοπούς ή την συντήρηση συντεχνιών, εάν κρίνουμε εκ του αποτελέσματος.

Τα πρώτα κρούσματα είναι ήδη γνωστά.

Στην Ηλεία, οι Δήμοι και η αναπτυξιακή εταιρεία του νομού, συνέστησαν μετά την προκήρυξη του προγράμματος Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με φυσικά πρόσωπα τους Αντιδημάρχους και τα μέλη του Δ.Σ. της Αναπτυξιακής εταιρείας.

Σκοπός, βέβαια, που πιστοποιείται και με αντίστοιχες αποφάσεις Δ.Σ. που έδωσαν την κατεύθυνση αυτή, να απορροφηθούν όλες οι θέσεις εργασίας από τη συγκεκριμένη εταιρεία.

Αυτό βέβαια αντιβαίνει τους όρους επιλεξιμότητας του

δικαιούχου, καθώς στην ουσία έχουμε συνδεδεμένη (θυγατρική) εταιρεία των Δήμων.

Ανάλογες περιπτώσεις υπήρξαν και σε άλλες περιφέρειες όλης της χώρας, στρεβλώνοντας τους διαδικαστικούς κανόνες του προγράμματος.

Στις Σέρρες βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος, αποκαλύφθηκε όπως καταγγέλλουν τα τοπικά ΜΜΕ, ότι βρισκόταν πίσω από ΜΚΟ, που εξασφάλισε μνημόνια συνεργασίας με Δήμους, «εκσυγχρονίζοντας» με αυτόν τον τρόπο τις πελατειακές πολιτικές σχέσεις.

Στην Αττική, τη μερίδα του λέοντος, εκτός από την ΙΝΕ ΓΣΕΕ, παίρνουν οργανώσεις που στήθηκαν την τελευταία στιγμή και μια οργάνωση που εμφανιζόταν με το προφίλ της υποστήριξης υπουργών και του τομέα εθελοντισμού του ΠΑΣΟΚ.

Μαθαίνουμε ότι υπουργός που αναμείχθηκε το όνομά του σε αυτή την υπόθεση αντέδρασε έντονα και δικαίως ίσως καθώς φαίνεται ότι η μεθόδευση βρίσκεται σε χαμηλότερα κλιμάκια της κομματικής και κρατικής νομεγκλατούρας.

Υπήρξαν βέβαια και αρκετά θετικά παραδείγματα, όπως ο Δήμος Αθηνών και η περιφέρεια Αττικής, που το πρόγραμμα μοιράστηκε ισότιμα σε δικαιούχους, επιλέξιμους φορείς που είχαν τα απαραίτητα προσόντα και τις κατάλληλες προτάσεις.

Στον αντίποδα, η συγκεκριμένη πολιτικά διαπλεκόμενη οργάνωση κατέθεσε πάνω από 60 φακέλους και σχέδια δράσεις σε Δήμους της Αττικής, δημιουργώντας θύελλα αντιδράσεων από πλήθος άλλων οργάνωσεων ΜΚΟ, που βρήκαν τις πόρτες των Δήμων κλειστές με αστεία προσχήματα προβάλλοντας ως πλεονέκτημα να συνεργαστούν με μία μόνον ΜΚΟ.

Αυτό σημαίνει στην πράξη, ότι η συγκεκριμένη ΜΚΟ στην Αττική, διεκδικεί χιλιάδες εργαζόμενους με συμπράττοντες Δήμους και πρόκειται να καρπωθεί εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ από την προμήθεια διαμεσολάβησης, που είναι το 5% επί του συνολικού

κόστους των εργαζομένων.

Αξίζει να αναλογιστεί κανείς, ότι πρόκειται για μια ΜΚΟ με ένα άτομο προσωπικό, που είναι αδύνατον να παρακολουθήσει το έργο χιλιάδων εργαζομένων, άρα ο ρόλος της συγκεκριμένη ΜΚΟ είναι καθαρά διαμεσολαβητικός για να καρπωθεί το παραπάνω ποσό, προσφέροντας αντιστοίχως και παρανόμως στους Δήμους, την ευχέρεια να χρησιμοποιήσουν το προσωπικό σε πάγιες ανάγκες τους, καταστρατηγώντας έτσι την κοινοτική νομοθεσία και τη στοχοθεσία του προγράμματος, η οποία τελικώς πρέπει να ελέγχεται και αξιολογείται από την ειδική υπηρεσία διαχείρισης.

Σε ένα άλλο επίπεδο το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, πρόκειται να απορροφήσει νομότυπα, αλλά μονοπωλιακά πάνω από είκοσι χιλιάδες θέσεις εργασίας πανελλαδικά και να καρπωθεί εκατομμύρια ευρώ ως έξοδα διαχείρισης, που στην ουσία δεν θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν ως έξοδα, από τη στιγμή που την εποπτεία και διαχείριση του προγράμματος αναλαμβάνουν επί της ουσίας οι συμπράττοντες Δήμοι.

Εξάλλου, αυτό ήταν το διαπραγματευτικό ατού σε μια σειρά από Δήμους, οι οποίοι προχώρησαν σε μνημόνια συνεργασίας με το συγκεκριμένο φορέα με τη σκοπιμότητα της πλήρους ελευθερίας κινήσεων για να χρησιμοποιήσουν το προσωπικό για πάγιες ανάγκες, όπως λ.χ. οδηγούς, καθαρίστριες, κηπουρούς κ.τ.λ., καταστρατηγώντας τη στοχοθεσία της πρόσκλησης του προγράμματος.

Όσο για τα λειτουργικά έξοδα, των αντίστοιχων φορέων στην προκειμένη περίπτωση, αξίζει να σημειωθεί ότι το ΙΚΑ των εργαζομένων πληρώνεται και τακτοποιείται άμεσα από τον ΟΑΕΔ, ενώ οι πληρωμές των εργαζομένων μπορούν να διευθετηθούν μέσω τραπέζης και οι συνυποβαλλόμενες καταστάσεις με την έκθεση προόδου/εκταμίευσης των δόσεων φορτώνονται κατ' εξαίρεση στους συμπράττοντες Δήμους.

Στο άλλο ζήτημα που προβάλλεται ως δικαιολογία, η υπερ –

αρμοδιότητα των συνδικαλιστικών οργανώσεων και συντεχνιών στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το πρόγραμμα αυτό δεν αφορά τους εργαζόμενους και τους επαγγελματίες που έχουν ήδη εργασία, αλλά ο αντικειμενικός στόχος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, είναι να ενισχύσει τις κοινωνικά αδύναμες ομάδες, ανέργους, ΑμεΑ, αναξιοπαθούντες και να αναδείξει το φυσικό περιβάλλον αρμοδιότητα η οποία ανήκει στις ανθρωπιστικές οικολογικές και πολιτιστικές οργανώσεις και Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις στον τομέα της υγείας/πρόληψης.

Επομένως, εάν η χώρα μας και το υπουργείο ήθελαν να είναι κοντά στη στοχοθεσία του προγράμματος, οι Δήμοι και το υπουργείο εργασίας όφειλαν να δώσουν προτεραιότητα στις συμπράξεις με τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.

Παράλληλα, η διάχυση σε όσες περισσότερες εθελοντικές και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις είναι υπέρ της μέγιστης εμπλοκής του κοινωνικού κεφαλαίου και προσφέρει υψηλότερη προστιθέμενη αξία στο πρόγραμμα κάτι το οποίο όφειλε να επιδιώκει η διαχειριστική αρχή και όχι επί της ουσίας να αποφεύγει.

Και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οι στόχοι του ΕΚΤ δεν εξυπηρετούνται από τη μονοπώληση και την υπερ – συγκεντροποίηση, αλλά από τη διάχυση των αντίστοιχων προγραμμάτων, κάτι το οποίο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και από τη συγκεκριμένη διαχειριστική αρχή του προγράμματος.

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω γεγονότα, πράξεις ή παραλείψεις όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση του συγκεκριμένου προγράμματος, διαπιστώνεται για μία ακόμη φορά η παραποίηση, η στρέβλωση και ο αποπροσανατολισμός των ειδικών στόχων του προγράμματος. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι παρά τη δεινή θέση της χώρας, τις εκκλήσεις του πρωθυπουργού να μην υπάρχουν «φέουδα» και παρενέργειες στα υπουργεία και τη δημόσια διοίκηση, το λεγόμενο «κοινωνικό πακέτο» που είχε εξαγγείλει πριν ένα χρόνο ο πρωθυπουργός κινδυνεύει να εξελιχθεί σε ένα ακόμη κακοδιαχειριζόμενο stage, με όλες τις αρνητικές

συνέπειες στην κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης.

Για το Πανελλήνιο παρατηρητήριο της Κοινωνίας των Πολιτών που παρακολουθεί όλες αυτές τις διεργασίες και εξελίξεις, εκτός από τις δημόσιες εκκλήσεις, δεν μένει πλέον άλλος δρόμος από τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων παραποίησης και στοιχείων που αποκλίνουν από τη στοχοθεσία των δράσεων του ΕΚΤ και να καταγγείλουμε απευθείας στον πρωθυπουργό και τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. ελπίζοντας ότι με τον κοινωνικό έλεγχο και το πρόγραμμα διαύγεια θα αντιμετωπιστούν οι παρενέργειες και οι αποκλίσεις και θα μπει κάποτε ένα τέλος στα ιδιαζόντως «κλειστά επαγγέλματα» κοινοτικών προγραμμάτων.

Ειδικές σημειώσεις

Αποκλίσεις από τους ειδικούς στόχους του Ε.Π. Ανθρώπινου Δυναμικού με την υπερσυγκέντρωση:

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εξυπηρετεί κυρίως τον γενικό στόχο 9 και τους ακόλουθους ειδικούς στόχους: (Ε.Π. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ – σελ. 50/262)

A – Γενικός στόχος 9 – Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων στην αγορά εργασίας και πρόληψη των φαινόμενων περιθωριοποίησης και αποκλεισμού)

Ειδικοί στόχοι:

- Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της επιχειρηματικής δραστηριότητας ευάλωτων κοινωνικά ομάδων
- Οριζόντια εφαρμογή της διάστασης της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης και της ισότητας ευκαιριών (Social Inclusion Mainstreaming) σε όλες τις πτυχές της αναπτυξιακής πολιτικής, με την ενεργό συμμετοχή δημοσίων φορέων, κοινωνικών εταίρων και ΜΚΟ.
- Προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης σε τοπικό επίπεδο, με τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων, των επιχειρήσεων, ΜΚΟ, κοινωνικών και οικονομικών φορέων.

Όπως βλέπουμε οι ειδικοί στόχοι μιλούν για συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων και ΜΚΟ και ισότητα ευκαιριών σε όλες τις πτυχές της αναπτυξιακής πολιτικής.

Η υπερσυγκέντρωση δράσεων στην ΙΝΕ ΓΣΕΕ, σε βάρος της ομοιοκατανεμημένης διάχυσης σε τοπικές ΜΚΟ από όλη την Ελλάδα είναι φανερό ότι καταστρατηγεί τους ειδικούς στόχους του Ε.Π. Ανθρώπινου Δυναμικού τους οποίους η αρχή διαχειρίσεως του προγράμματος καλείται να εξυπηρετήσει σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.Ε.

Είναι φανερό ότι η υπερσυγκέντρωση δράσεων σε ένα φορέα που έχει έδρα στην Αθήνα, έστω και αν τυπικώς την τελευταία στιγμή δημιουργεί παραρτήματα είναι σε βάρος των τοπικών ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε κάθε νομό και αντιβαίνει στην αρχή της ισότητας ευκαιριών σε όλες τις πτυχές της αναπτυξιακής πολιτικής.

Η ΙΝΕ ΓΣΕΕ δεν είναι φορέας δράσεων τοπικής κοινωνικής οικονομίας σε όλους τους Δήμους/Νομούς. Εάν ισχύει κάτι τέτοιο τότε η αρχή της ισότητας ευκαιριών και της εμπλοκής τοπικών φορέων έχει ήδη συστηματικά καταστρατηγηθεί.

Τέλος, η αρχή διαχειρίσεως του προγράμματος στις κρίσεις επιλεξιμότητας των φορέων είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει αποφάσεις που εξυπηρετούν με τον βέλτιστο τρόπο της στοχοθεσία του Ε.Π. στο οποίο εντάσσεται η κάθε πρόσκληση.

**Βασίλης Τακτικός,
δημοσιογράφος υπευθ. επικοινωνίας για το Πανελλήνιο
παρατηρητήριο της Κοινωνίας των Πολιτών**